

ת"פ 3046/97 - מדינת ישראל נגד יעקב עאמר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3046-97 מדינת ישראל נ' עאמר ואח'
בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד מנחם סבג

המאשימה

נגד

1. יעקב עאמר ע"י עו"ד נסרי עאמר
2. ג'ורג' עאמר - עניינו הסתיים

הנאשמים

החלטה

לפניי בקשת נאשם מס' 1 (להלן: **הנאשם**) לביטול חיובו בתשלום פיצויים.

רקע

ביום 28.7.1997 הוגש נגד הנאשם ואביו כתב אישום בגין עבירה של תקיפה, אותה ביצעו כשנה קודם לכן. על פי עובדות האישום, הנאשם ואביו תקפו אדם משום שהתלונן על כך שהפריעו לתנועה. לאחר שמיעת הוכחות הורשעו הנאשמים. ביום 18.2.01 נגזר דינם של הנאשמים, ועל הנאשם הושתו שישה חודשי מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בסך של 7,500 ש"ח שנפרס לשלושה תשלומים שווים, החל מיום 10.3.01 (להלן "**החוב**"). עד היום הנאשם לא שילם את הפיצויים, ועל כן החוב האמיר לכדי למעלה מ-60,000 ש"ח, בשל תוספות פיגורים.

טיעוני הצדדים

לטענת ב"כ הנאשם, החוב התיישן שכן המאשימה לא ביצעה כל פעולה לאכיפתו וכי הודעות שהמאשימה שלחה לנאשם לא הגיעו אליו, ומי שקיבל אותן בשמו לא היה מוסמך לעשות כן. בנוסף נטען, כי בשנת 2014 הוצא צו הפטר לנאשם הפוטר אותו מתשלום החוב.

לתמיכה בטיעון הוגש תצהיר מאת הנאשם.

ב"כ המאשימה טען, כי לא חלה התיישנות על החוב, ופירט בתגובתו את פעולות הגבייה השונות שנעשו לאורך השנים, לרבות הטלת עיקולים והגבלות על הנאשם. בנוסף, טען ב"כ המאשימה, שמירוץ ההתיישנות הוקפא בתקופה בה היה הנאשם פושט רגל. לחילופין טען, כי החוב נושא אופי אזרחי ועל כן התיישנותו כפופה להתיישנות פסק דין. ביחס להפטר, טען ב"כ המאשימה כי דבר החוב לא הובא לידיעת הנאמנת בהליך פשיטת הרגל וכי ביום 5.9.22 ניתנה החלטת בית המשפט לעניין ההפטר, בו נקבע כי ההפטר לא חל על חוב הפיצויים.

עמוד 1

דין הבקשה להידחות.

הנאשם הורשע בעבירת עוון, אשר העונש עליה מתיישן לאחר עשר שנים מיום שפסק הדין הופך חלוט (ס' 10 לחוק סדר הדין הפלילי). אכן, רכיב הפיצוי בגזר הדין נושא אופי אזרחי ואולם שורשיו בהליך הפלילי והוא עונש לכל דבר. ר' בע"א 6485/18 פלוני (26.12.19):

הפיצוי הוא רכיב עונשי לכל דבר. הוא נקבע בפרק ו' של חוק העונשין, התשל"ז-1977, לצד עונשים נוספים, כגון מאסר, קנס, שירות לתועלת הציבור או התחייבות (ראו סעיפים 41-81 לחוק העונשין). בפסק הדין שניתן בהרכב מורחב בדנ"פ 5625/16 אסרף נ' טווק בוקובזה [פורסם בנבו] (13.9.2017) הבעתי את עמדתי, לפיה הפיצוי הפלילי הוא בעל מאפיינים ייחודיים ואינו דומה לפיצוי האזרחי. כך באופן עקרוני וכך באופן מעשי. מבחינה עקרונית, מדובר בחלק מעונשו של הנאשם, דהיינו הוא נגזר מאחריותו בפלילים.

במקרה שלפני, גזר הדין ניתן בתחילת שנת 2001 ואולם מאז בוצעו פעולות אכיפה שונות לרבות שליחת התראות לנאשם לכתובת ביתו. נתתי דעתי לטענת ב"כ הנאשם כי אין לקבל את המצאות ההתראות שנמסרו לאחיו של הנאשם משום שקיבל אותם בחוסר סמכות אך אין לקבלן. ס' 237 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי המצאה בדרך זו מהווה המצאה כדין, בין אם הנאשם הסמיך את אחיו לקבל בשמו את ההתראות בין אם לאו.

פסיקה עקבית קובעת, כי מקום בו המדינה פועלת לביצוע העונש "שעון ההתיישנות" עומד מלכת. ר' למשך בג"ץ 8029/21 בן ארי (30.5.22), פס' 16 לפסק דינו של הש' שטיין:

לפי סעיף 10 לחסד"פ, מרוץ ההתיישנות מתחיל ביום הפסקת ביצועו של העונש. הרשות המוסמכת אשר אמונה על ביצוע העונש - קרי: המדינה - היא זאת שאמורה להפסיק את ביצועו כדי להפעיל את שעון ההתיישנות. במקרה שלפנינו, המדינה מעולם לא הפסיקה את ביצועו של העונש על ידי חדילה שהיא - ורק היא - מסמנת את תחילת ההתיישנות.

בנוסף, מעמדת המאשימה עלה, כי במסגרת הליך פשיטת הרגל הנאשם לא הביא לידי הממונה את דבר החוב - ועניין זה משליך על תום ליבו של הנאשם. עוד עלה, כי העניין הובא לפני בית המשפט של הפטר, והוחלט להחריג את החוב מההפטר.

לאור האמור מעלה, אין לקבל את מאמציו של הנאשם להתחמק מלשאת ברכיב המוחשי היחיד בעונש אשר נגזר עליו בשל עבירת האלימות בה הורשע, ודין בקשתו להדחות.

אני ער לכך שמאז נגזר דינו של הנאשם חובו תפח מאוד, אך זו תוצאתן של מעל 20 שנות התחמקות מתשלום הפיצויים, ואין לנאשם להלין על כך אלא על עצמו.

ניתנה היום, כ' אדר תשפ"ג , 13 מרץ 2023, בהעדר הצדדים